

तत्फलमाह प्रातिपेयाइति काव्यांकविनादीर्घदर्शनामयाईरितां मंदंदुर्योधनं मात्यगाद्वइतिपाठेवःयुष्माकंमध्येकश्चिदिमंकलहवैश्वानरंमात्यगात्अतिक्रम्यमागात् किंतुअर्वागेवशाम्यध्वमित्याहोत्तरार्धे
न ॥ ७ ॥ अयुद्धेनप्रशामयस्वेतिराजानंप्रतिउक्तं युद्धेकोदोषइत्यतआह यदेति द्वीपइवद्वीपःआपत्समुद्रेमज्जतामाश्रयः ॥ ८ ॥ प्रभवउत्पत्तिः यावदिच्छेस्तावत्तेधनमस्तीत्यर्थः अत्यंततृष्णाप्यफलेत्या
ह बद्धिति जयःअजयःजितवान् कितेतनूततःस्यान्नकिमपि अतोहेतोर्वसुविदेहपार्थान्पार्थानेवधनरूपेणविदलभस्व वसुजित्वेहपार्थानितिपाठेवसुजित्वावसुजयशीलः अन्येभ्योपिटृश्यंतइतिजयतेःक
निप् तादृशस्त्वंपार्थानेवईहईहस्वइच्छाविषयान्कुरु तेनैवतवमहंल्लाभइत्यर्थः ॥ ९ ॥ वेदजानीते निरुतिच्छलं मायूयुधःमायोधयः ॥ १० ॥ इतिसभापर्वणिनैलकंठीयेभारतभावदीपेऽत्रिषष्टितमोऽ
ध्यायः ॥६३॥ ॥७॥ ॥७॥ परेषामिति यत्प्रियःयेप्रियायस्य बालान्मूर्खात् अस्मिन्पादेऽक्षराधिक्यमार्थं ॥१॥ सइति अन्यत्रइष्टजयेऽनिष्टपराजयेचकामोभिलाषोयस्यसःअन्यत्रकामःविज्ञेयः

प्रातिपेयाःशांतनवाःशृणुध्वंकाव्यांवाचंसंसदिकौरवाणां ॥ वैश्वानरंप्रज्वलितंसुघोरंमायास्यध्वमंदमनुप्रपन्नाः ॥ ७ ॥ यदामन्युंपांडवोऽजातशत्रुर्नसंच
च्छेदक्षमदाभिभूतः ॥ वृकोदरःसव्यसाचीयमौचकोत्रद्वीपःस्यात्तुमुलेवस्तदानीं ॥ ८ ॥ महाराजप्रभवस्त्वंधनानांपुराद्यूतान्मनसायावदिच्छेः ॥ बहुवित्ता
न्यांडवांश्चेज्जयस्त्वंकितेतत्स्याद्वसुविदेहपार्थान् ॥ ९ ॥ जानीमहेदेवितंसौबलस्यवेदयूतेनिरुतिंपार्वतीयः ॥ यतःप्राप्तःशकुनिस्तत्रयातुमायूयुधोभारतपांड
वेयान् ॥ १० ॥ इतिश्रीमहाभारतेसभापर्वणिद्यूतपर्वणिविदुरवाक्येऽत्रिषष्टितमोऽध्यायः ॥६३॥ ॥७॥ ॥७॥ दुर्योधनउवाच परेषामेवयश
साश्लाघसेत्वंसदाक्षतःकुत्सयन्धातृराष्ट्रान् ॥ जानीमहेविदुरयस्त्रियस्त्वंबालानिवास्मानवमन्यसेनित्यमेव ॥ १ ॥ सविज्ञेयःपुरुषोन्यत्रकामोनिंदाप्रशंसे
हितथायुनक्ति ॥ जिह्वाकथंतेहृदयंव्यनक्तियोनज्यायसःकृत्यामनसःप्रातिकूल्यं ॥ २ ॥ उत्संगेचव्यालइवाहितोसिमार्जारवत्पोषकंचोपहंसि ॥ भर्तृघ्नत्वांन
हिपापीयआहुस्तस्मात्क्षतःकिंनविभेषिपापात् ॥ ३ ॥ जित्वाशत्रून्फलमाप्तमहद्वैमास्मान्क्षतःपरुषाणीहवोचः ॥ द्विषद्भिस्त्वंसंप्रयोगाभिनंदीमुदुर्द्वेषंयासि
नःसंप्रयोगात् ॥ ४ ॥

तत्रलिङ्गंइष्टप्रशंसाअनिष्टनिंदाचेत्याह निंदेति तेतवजिह्वाकथंतेहृदयंतेहृदिस्थंअस्मासुद्वेषंव्यनक्तिअवाच्यमपिप्रकटयतीत्यर्थः जिह्वामनस्तेहृदयंव्यनक्तिज्यायोऽतरान्मन
सःप्रातिकूल्यमितिपाठेजिह्वावागिंद्रियंतत्सहितंमनःतत्त्ववर्त्तकमंतःकरणंतत्तेतवहृदयंबुद्धिआशयंव्यनक्तियतःअंतरान्मनसःअपेक्षयाबाह्यंवाचःप्रातिकूल्यंज्यायः विद्यमानोप्यस्मासुद्वेषोलोकलज्जाभयात्
त्वयावाचानवक्तव्यइत्यर्थः ॥ २ ॥ एतदेवाह उत्संगेचेति पापीयःपापतरं भर्तृघ्नत्वात्स्वामिद्रोहात् पापीयमाहु रितिपाठेपापायहितंतस्मैहितमितिछः ॥ ३ ॥ संप्रयोगेऽप्यसंख्यमित्यर्थः संप्रयोगात्अस्मा
भिःसहसख्यंकृत्वातान्प्रशंसन्मुहुःवारंवारंद्वेषंयासिअस्मद्भ्योभवसीत्यर्थः संप्रमोहादित्यपिपाठः तेषांसखाभूत्वामौख्यादस्माभिःसहद्वेषंकरोषि संबंधस्यसाम्येसत्येतदयुक्तमित्यर्थः ॥४॥